

ریکخراوی نیودهوله‌تی کوچ له عیراق ئاماده‌کاری ده کات بۆ دروستکردنی ناوچه‌ی فریاکه‌وتن بۆ ئاواره چاوه‌روانکراوه‌کانی موسّل

بۆ خۆ ئاماده‌کردن بۆ ئاواره‌بوونی چاوه‌روانکراوهی خەلکی موسّل له کاتی کرده سه‌ریازییه کاندا بۆ گرتنه‌وهی شاره‌که له داعش، ریکخراوی نیودهوله‌تی کوچ له سه‌ر داواکاری حکومه‌تی عیراق و به هه‌ماهه‌نگی له گەل ریکخراوی مروقی نه‌ته‌وهه یه کگرتتووه کان له عیراق، رەزامه‌ندی ده‌رپیوه بۆ دروستکردنی ناوچه‌ی فریاکه‌وتن له پاریزگای نه‌وینه‌وا. ئەم ناوچانه دواجار پەناگه بۆ نزیکه‌ی ۲۰۰ هەزار کەسی مەدەن دابین دەکەن کە ئەگەری ھەیه له يەکەم ھەفتەی کرده سه‌ریازییه کاندا ده‌رپه‌دەر بین.

کرده سه‌ریازییه کان بۆ گرتنه‌وهی موسّل چاوه‌روانی ئەوهیان لى ده کریت کە ببنه ھۆی ده‌رپه‌دەریوون بە کۆمەل و دروستکردنی دۆختیکی مروقی ئالۆز. نووسینگەی نه‌ته‌وهه یه کگرتتووه کان بۆ ریکخستنی کاروباری مروقی UNOCHA مەزەندەی ئەوه ده کات کە تا يەک ملیون کەس ئەگەری ھەیه ئاواره بین، و نزیکه‌ی ۷۰۰ هەزار کەس پیوستییان بە کۆمەکی مروقی بیت.

ناوچه‌کانی فریاکه‌وتن دەتوانری خیزاتر له کەمپه ستانداره کان دروست بکرین و له سه‌رەتادا تەنیا خزمەتگوزارییه سه‌ر تاییه کانیان تىدا دەبیت وە کو ریگا و پەناگه، ئاو، ئاوه‌رۆ و پاکو خاویتی. بەلام، ناوچه کان بۆ ئەوه دیزاین کراون کە بواری باشتراكدرنی بەردەوام بەدەن تا کەمترین پیوهره کانی ژیان دابین بکەن له سه‌ر بنه‌مای سیاقی ئاواره‌بوون و چوارچیووه زەمەنییه کان.

چوار ناوچه دەستنیشان کراون له رۆزه‌لائی شاری موسّل و بەرهو باشورو له رۆخى زىي گەوره، کە مەبەست لیيان ئەوهیه سه‌رەتتا ۷۵ هەزار کەس لە خۆ بگرن. ھەلسەنگاندى شوینە کان ئەنجام دراون و ریکخراوی نیودهوله‌تی کوچ پا به‌ندە بە کاری ئاماده‌کاری بۆ دروستکردنی ئەم ناوچانه کە ئەویش بەندە بە پاککردنە و یان له مین و تەقەمەن.

ریکخراوی نیودهوله‌تی کوچ بەردەوام دەبیت له کارکردن له نزیکه‌وه لە گەل ھاوبه‌شانی مروقی کە ھەر بەیه کەوه و بەشىكى گىرىنگ و پیویست دابین دەکەن لە مسوگەرکردنی کەمترین پیوهرى ژیان. ئەگەر پالپىشى دارابى و دۆزىنەوهی زەوی يارمەتىدەر بیت، ریکخراوی نیودهوله‌تی کوچ ئەم کارانه تەواو ده کات ياخود پالپىشى ھاوبه‌شە کان ده کات له جىبەجىتكىدىن ئاماده‌کارىيە تەكىيىكىيە کان بۆ دروستکردنی ناوچه‌ی فریاکه‌وتى زىاتر.

دروستکردنی ناوچه کان چوار قۇناغ لە خۆ دەگریت:

تىمی پەناگەی ریکخراوی نیودهوله‌تی کوچ له گەل حکومەقى عىراق و شانە کانی هەماهەنگىي مروقى بۆ دەستنیشانکردنی پارچە زەوی کە بىشى ناوچە‌ی فریاکه‌وتىيان له سه‌ر دروست بکریت. ھەر کە زەوی دەستنیشان کرا، ریکخراوی نیودهوله‌تی کوچ نەخشەپلانىكى سه‌رەتاي بۆ زەوپىيە کە دروست ده کات. نەخشەپلانە کە باشتراكدرن و فەرانکردنی داھاتوو بۆ ناوچە کان له بەر چاو دەگریت بۆ ئەوهی دابىنکردنی شوېنى پیویست بۆ ژیان و خزمەتگوزاریيە کان مسوگەر بکات ئەگەر كۆمکە درىزخايەنلىرى پیویست بىت.

كانتىك ناوچە کان مسوگەر كران، ریکخراوی نیودهوله‌تی کوچ دەست بە كار ده کات له سه‌ر زەوپىيە کان له وانەش پاککردنەوه و تەختاكىرى زەوپىيە کە دروستکردنى رېنگە و تۆپى ئاوه‌رۆ. ریکخراوی نیودهوله‌تی کوچ ھەروه‌ها هىنلەكاري زەوپى خىۋەتگە كە جىبەجى ده کات بۆ ئەوهی وەزارەتى کوچ و كۆچبەران و ھاوبه‌شان له كەرتى پەناگەدا بتوانن دەستبەجى خىۋەتگە کان هەلبەن.

بۇ مسۇگەرکىدىنى كەمترىن پىيوەرە كانى زيان، رېكخراوى نىيودەولەتىي كۆچ لە گەل ھاوبەشانى لە كەرتى ئاو و ئاواھرۇ و پاكخاۋىيى (واش) ھەماھەنگى دەكەت ھەر لە قۇناغى سەرەتاي پىروزە كەدا بۇ ئەوهى تانكىي ئاو و ئاواھەستاخانە كان و شوينىه كانى شووشتن دروست بىكىن.

رېكخراوى نىيودەولەتىي كۆچ ھەروەها شوينى ديارىكراو دروست دەكەت كە لەلايەن ھاوبەشە كان و وەزارەتى كۆچ و كۆچبەرانى عىراق بە كار بەھىندىرىت بۇ كەلە كە كەردىنى كەرسەتەي پەناگەي فرياكەوتەن اخىوەتە كان و شەمە كى ناخۆراكى بۇ ئەوهى مەواھە كان ئامادە بن كاتتىك خېزانە ئاوارە كان دەگەن. رېكخراوى نىيودەولەتىي كۆچ ھەروەها پىكھېنەرە سەرەتايىيە كانى كەمپ وەك شوينى تايىبەت بە ئىدارەي كەمپ و ناونوسكىرىن دروست دەكەت.

ئەم ناوجانەي فرياكەوتەن پەناگەيە كى گىرىنگ دايىن دەكەن بۇ خەلک ئاوارە كە لە ئەنجامى كردە سەربازىيە كان دەرىبەدەر دەبن، "بەرپسى نىزىدەي رېكخراوى نىيودەولەتىي كۆچ لە عىراق تۆماس فەيس گوقى، "كەت زۆر گىرىنگە - ھەر چەند زۇوتر بىتوانىن دەست بە دروستكىرىنى شوينە كان بىكەين ئەوهەندە كۆمە كىيە كە بۇ خەلک ئاوارە كە باشتى دەبىت"

پالپىشىتىي دارابى بۇ دروستكىرىنى ناوجە كانى فرياكەوتەن لەلايەن وىلايەتە يە كەرتووە كانى ئەمەرىكا و شانشىنى يە كەرتوو دابىن دەكىت و ئىستا سەرجەمى ٦٠٠ ملىيون دۆلار. بەلام نزىكەي ١٤.٨ ملىيون دۆلار كەلەن ھەيە لە پالپىشىتىي دارابى رېكخراوى نىيودەولەتىي كۆچ بۇ بەرددام بۇون لە دروستكىرىنى خېزاي ناوجەي فرياكەوتەن زىاتر بۇ كۆمە كىركىدى ئاوارەي نوى.

كارە كانى رېكخراوى نىيودەولەتىي كۆچ بەشىكىن لە ھەولگەلىكى رېكخراو لەلايەن نەتەوە يە كەرتووە كان و رېكخراوه ناھىكۈمىيە كان و ھاوبەشانى دى بۇ دابىنكردىنى كۆمە كىي مۇقۇي بۇ ئەوانەي كە كارىگەرلىكى كەمپ سەربازىيە كانىان بەسەرەرە دەبىت.

بۇ زانىارىي زىاتر، تكايىيە بىكەن بە جىنىيفەر سپاركس لە رېكخراوى نىيودەولەتىي كۆچ لە عىراق

ئىمەيل: jsparks@iom.int ؛ مۆبایل: ٢٤٤٠ ٧٤١٧٥٠ .